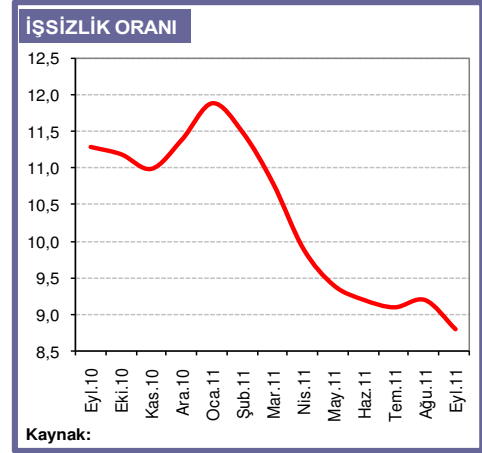


EKONOMİ BÜLTENİ 97

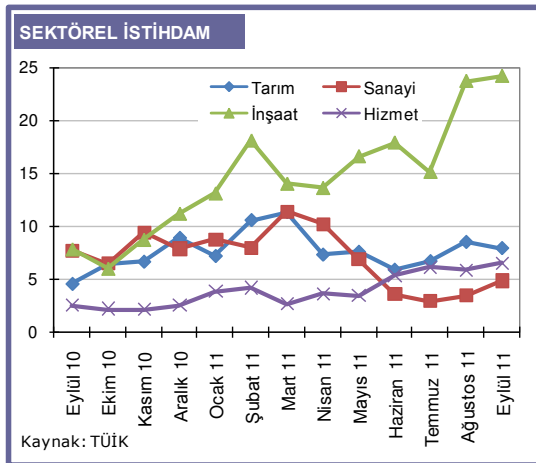
15 Aralık 2011

Büyüme Rakamları, İşsizlik Oranına Olumlu Yansıdı

TÜİK tarafından son açıklanan istihdam verilerine göre, Eylül ayında işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,4 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 2,5 puan azalarak %8,8 düzeyine gerilemiştir. Kentsel işsizlik %11,1 seviyesinde iken, kırsal kesimde bu oran %4,5 düzeyindedir. Türkiye genelinde, çalışma çağındaki nüfus, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,1 oranında artarak 53,8 milyon kişiye ulaşmıştır. Çalışma çağındaki nüfusun işgücüne katılma oranı ise bir önceki yılın aynı ayına göre 1,3 puanlık artışla %50,4 düzeyinde gerçekleşmiştir. Eylül ayında genç nüfus işsizliği %17,3 ile önceki yıla göre 3,9 puan azalmıştır. Bu oran kentlerde %21,2, kırsal kesimde ise %10,1 olarak gerçekleşmiştir. Tarım dışı işsizlik Eylül ayında %11,3 olup, önceki yıla göre 3 puan gerilemiştir. Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranları, Eylül ayında %9,2 ile önceki aya göre 0,40 puan, gerilerken, Nisan 2009'da %14,9'dan başlayan düşüş trendi devam etmiştir. 2011 itibariyle, Türkiye'de toplam istihdamın %42,8'ini teşkil eden 10,6 milyon kişi kayıt dışı çalışırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre kayıt dışılığın azaldığı anlaşılmaktadır. Kadın istihdamında ise kayıt dışı oranı %58 ile oldukça yüksek seviyededir. Kayıt dışı çalışma ekonomik ve sosyal açıdan Türkiye'nin önemli bir sorunu olmaya devam ederken, bu sorunun çözümü için işveren üzerindeki çalışanlarla ilgili vergi yüklerin hafifletilmesi gereği ön plana çıkmaktadır.



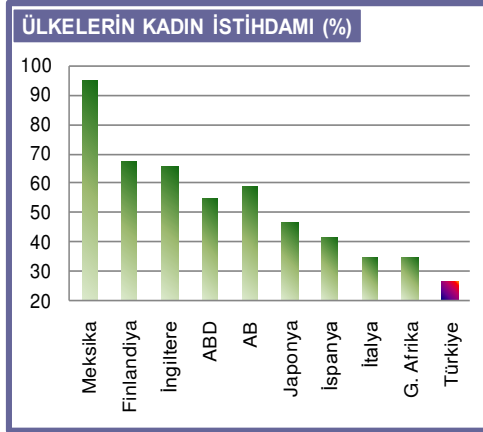
Sanayi, Hizmetler ve İnşaat Sektöründe İstihdamda Artış...



Eylül ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam istihdam %7,7 artarak 24,75 milyona ulaşmıştır. Aynı dönemde toplam istihdamın alt sektörler göre dağılımı; hizmetlerde %47, tarımda %26, sanayide %19, inşaatla %8 ve olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı ayına göre sektörel bazda istihdam artışı; hizmetlerde %6,5, tarımda %7,9, sanayide %4,9 ve inşaatla %24,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllık istihdam artış hızı, Eylül ayında bir önceki aya göre; ihracat artışı kanalıyla sanayi sektöründe +1,7 puan, güçlü büyüme trendi ile hizmetler sektöründe +0,7 puan ve mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıklarının çalışma süresini uzattığı inşaat sektöründe +0,5 puan ivme kazanmış ve dolayısıyla işsizlik oranının azalmasına katkı sağlamıştır. Eylül ayında tarım istihdamında diğer sektörlerin tersine, -0,6 puanlık bir hız kaybı gözlenmiştir. Sanayi ve

hizmetler sektöründeki istihdam artışının mevcut güçlü eğilimini koruyup korumayacağı, işsizlik oranı belirleyecek en önemli parametrelerdir.

Türkiye Kadın İstihdamında Çok Geride... AB Bölgesi'nde Kadın İstihdamı Artışı...



Kadın istihdam oranı, istihdam edilen kadın sayısının, 15 yaş ve üzeri kadın nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Seçilmiş ülkelerin kadın istihdamı incelendiğinde, Meksika %95,12 kadın istihdam oranı ile dikkat çekmektedir. Finlandiya ve İngiltere sırasıyla %67 ve %65,5'lik oranlarla oldukça yüksek kadın istihdamı yaratmaktadır. Avrupa Birliği genelinde kadın istihdamı oranı 4 puan artarak %59'a yükselmiştir. Buna karşın İspanya %41 ve İtalya %35 ile kadın istihdamında AB ortalamasının altında yer almaktadır. Japonya'da ise kadın istihdamı %46,6 seviyesindedir. Türkiye ise bu sıralamada en sonda yer almaktadır. Türkiye'de çalışabilir çağıdaki kadın nüfusu Eylül ayı itibarıyla 27,39 milyon kişi olup, işgücüne katılma oranı %29,5, istihdam oranı %26,2 düzeyindedir. Kadın istihdamında ise kayıt dışı oranı %58 ile oldukça yüksektir. Kadın işsizlik oranı ise Eylül ayında

%11,1 olup, Nisan ayından bu yana ilk kez azalmıştır.

Türkiye ve ABD'de İşsizlik Azalırken, Japonya ve Rusya'da artıyor.

G20 ülkelerinin son açıklanan işsizlik verilerini incelediğimizde, en düşük işsizlik oranı %3,1 ile Güney Kore'ye aittken, bunu %4,3 ile Çin ve %4,5 ile Japonya takip etmektedir. En yüksek işsizlik oranı ise %25 ile Güney Afrika'ya ait olup, Suudi Arabistan ve Avrupa Birliği %10'un üzerindeki değerlerle takip etmektedir. ABD, Meksika ve Brezilya'da işsizlik oranı azalırken, Japonya, Rusya, Çin ve AB Bölgesi'nde artış eğilimi dikkat çekmektedir. ABD'de yıl boyunca %9 düzeyinde seyreden işsizlik oranı Kasım ayında ilk kez gerileyerek %8,6 olurken, Meksika'da %4,8 ile son altı ayın en düşüğünde, Brezilya'da ise %5,8 ile yıl boyunca devam eden hafif düşüş trendi devam etti. Japonya'da %4,5 olan işsizlik oranı, bir önceki aya göre 0,4 puanlık keskin bir artış sergilerken, aynı dönemde Rusya'da %6,4 ve Çin'de %4,3 olan işsizlik oranlarında 0,2 puanlık bir artış gözlenmiştir. BRIC ülkesi olan Hindistan ise, %9,4 ile bu grup içindeki en yüksek işsizlik oranı korunmaktadır. Büyüme tahminleri sürekli olarak aşağı yönlü revize edilen borç krizinin pençesindeki Avrupa ülkeleri ise, yüksek işsizlik oranları ile dikkat çekmektedir. İşsizlik oranı İngiltere'de %8,3, İtalya'da %8,5, Fransa'da %9,7 olup, yükseliş eğilimini sürdürmektedir. Türkiye işsizlik oranı bakımından %8,8 ile G20 ülkeleri arasında 15. sıradaki yerini korumaktadır. 9 Aralıkta yapılan AB zirvesinde; bütçe açığının %3'ü, kamu borcu/hasıla oranının %60'ı aşmaması gibi bütçe disiplinine ilişkin kuralların üye ülkelerde yasalaştırılması ve denetiminin Avrupa Adalet Divanı tarafından yapılmasını içeren antlaşmanın kabul edilmesine karşın, ülkelerin borç sorunlarının giderilmesi konusunda ise; 500 milyarlık bütçesi olan Avrupa Finansal İstikrar Mekanizması'nın (ESM) devreye geçiş tarihinin Temmuz 2012 olarak erkene çekilmesi ve IMF'ye ek kaynak aktarılması dışında kalıcı bir çözüm ortaya konulamamıştır. Fonlara ilişkin kredi sınırının ise 12 Mart'ta yapılacak AB zirvesinde tekrar gözden geçirilmesine karar verilirken, bu konuyla ilgili çözüm arayışlarının küresel ekonomide mevcut belirsizliğin devam etmesine neden olacaktır.

G20 Ülkeleri	İşsizlik Oranları
Güney Kore	3,1
Çin	4,3
Japonya	4,5
Meksika	4,8
Avustralya	5,3
Brezilya	5,8
Rusya	6,4
Almanya	6,5
Endonezya	6,6
Arjantin	7,2
Kanada	7,4
İngiltere	8,3
İtalya	8,5
ABD	8,6
Türkiye	8,8
Hindistan	9,4
Fransa	9,7
Avrupa Birliği	10,3
S. Arabistan	10,5
Güney Afrika	25,0

Kaynak: Trading Economics

OKFRAM olarak, Türkiye'de istihdamının yaklaşık yarısını (%47) oluşturan hizmetler ve inşaat sektörlerindeki büyüme trendinin devam etmesi sebebiyle kısa vadede işsizlik oranlarındaki iyileşmenin devam etmesini beklemekteyiz. Ancak, Avrupa'da makro ölçekte küçülmeyi zorunlu kılacak olan mali sıkılaştırma önlemlerinin hayata geçirilmesiyle, Türkiye'de dış talebin ve dolayısıyla sanayi üretiminin (istihdamdaki pay %19) azalmasına bağlı olarak, işsizlik oranlarının 2012 yılının ilk yarısında artış eğilimi göstermesi beklenebilir. Sanayi sektörünün yanı sıra hizmetler sektörü içinde yer alan bankacılık sektöründe kredilerde kemer sıkma politikalarının devamı ve bunun banka karlılıklarına olumsuz yansımalarıyla, sektör istihdamında gözlenebilecek daralma, önümüzdeki yıl işsizlik oranlarındaki artışı daha hızlandırabilir. Bu nedenle ekonomi yönetiminin istihdamdaki dengeleri göz önünde bulunduracak politikalar geliştirmeleri son derece önem arz etmektedir.